

नेपाली राजदूतावास

साउदी अरेबिया

Embassy of Nepal

Kingdom of Saudi Arabia

سفارة نيبال

المملكة العربية السعودية

प्रेस विज्ञप्ति

बैदेशिक रोजगारीको लागि निजि प्रयासमा साउदी अरब लगायत अन्य खाडी मुलुकहरूमा आएका नेपाली महिला धरेलु कामदार मध्ये विभिन्न कारणले समस्यामा परी यस राजदूतावासमा हाल २५ जना महिलाहरूले शरण लिइरहेका छन् । ती मध्ये १५ जनालाई उद्धार गरी आज मिति २०६६ असार २८ अपराह्न ३.०० बजे Gulf Air को विमानबाट काठमाण्डौ फर्काई सकिएको छ ।

फर्किन लागेका सबै महिलाहरू साउदी अरबका विभिन्न शहरमा धरेलु कामदारको रूपमा काम गर्न आएका हुन् । यी महिलाहरू साउदी साहुको शारिरीक तथा मानसिक यातना, खान नदिने, तलब नदिने, यौन शोषण गर्न खोज्ने जस्ता समस्याहरूबाट पिडीत भई उद्धारका लागि राजदूतावासको शरणमा आएका हुन् ।

यसरी आएका धरेलु कामदारहरू कोही रगताम्य भएका वा यौनशोषणमा परेका वा unwanted pregnancy को अवस्थामा समेत भएको पाइएका छन् । यिनीहरूको जति सक्दो चाँडो घर फिर्ता व्यवस्था गर्नु नै राजदूतावासको प्रमुख दायित्व ठानी राजदूतावासले आवश्यक प्रक्रिया पुर्याइ travel document जारी गरी exit visa को व्यवस्था मिलाई आजै नेपाल पठाउन लागेको हो । घर फिर्ताको लागि आवश्यक पर्ने हवाई टिकटको व्यवस्था भने निज धरेलु कामदारहरूका साउदी अरब लगायत खाडी मुलुकमा रहेका आफन्तहरू वा नेपालका परिवारका सदस्यहरूले उपलब्ध गराएका थिए । कतै कही आफन्तहरू नभएकाहरूको हकमा तीन जनाको लागि राजदूतावासले हवाई टिकटको व्यवस्था गरी अन्यका लागि सम्बन्धित निकायमा अनुनय विनय गरी नेपाल फर्कने व्यवस्था मिलाइएको हो ।

साउदी अरबमा आएका नेपाली धरेलु कामदारको बारेमा सबैले जानकारी लिनुपर्ने महत्वपूर्ण कुरा के छ भने यी सबै महिला कामदारहरू आफ्नो घर गाँउको नाताको/चिनेजानेको/दलालको सहयोगमा राहदानी बनाई भारतको बाटो हुँदै बम्बई पुग्छन् र त्यहीँका manpower agents ले भिषा उपलब्ध गराए पछि साउदी अरब लगायत खाडी मुलुकमा आउँछन् । केही अरुको राहदानी प्रयोग गरी आउने गरेका छन् । धेरैले परिवारको सहमति नै नलिई हिडेका हुन्छन् । कसैले नगद २०-३० हजार रुपैयाँ आफूलाई पठाइदिने व्यक्ति वा दलाललाई बुझाएका हुन्छन् त कसैले नेपाल फर्किए पछि दिने बाधा गरेका हुन्छन् । बम्बईको भारतीय एजेन्टले visa उपलब्ध गराएपछि धेरै जसो सारि. ४०० मासिक तलबमा सहमति जनाई साहुको घरमा काम गर्न पुग्छन् भने कोही रियाद, दमाम, जेदा जस्ता शहरका महिला कामदार आपूर्ति केन्द्रमा आइपुग्छन् । त्यहीँबाट साउदी साहुले उमेर, जिउडाल, रूप, अरबी/अंग्रेजी भाषाको ज्ञान भएको/नभएको आधारमा १२,००० देखि १६,००० साउदी रियालमा खरिद गरी लान्छन् । ती खरिद गरिएका धरेलु कामदारको काममा चित्त नबुझेमा साहुले आफ्नो रकम फिर्ता पाउन ती कामदारहरूलाई उक्त आपूर्ति केन्द्रमा केही समयका लागि छोडि दिन्छन् । त्यस अवधिमा अर्को साहुले ती कामदारलाई खरिद गरी लगेमा पहिलेको साहुको रकम फिर्ता हुन्छ । यस क्रममा कुनै महिला कामदारहरूले ७-८ साहुहरूको खरिद-बिक्रीको साधन बनी सकेको सत्य तथ्य पनि व्यक्त गरेका छन् । आपूर्ति केन्द्रबाट पुनः विक्रि हुन नसकेका वा विरामी भई काम गर्न नसक्ने कामदारहरूलाई सम्बन्धित साहु र आपूर्ति केन्द्रले राजदूतावासको गेटमा लगी छोडि दिने गरेका छन् ।

यसरी खरिद गरेका धरेलु कामदारहरूले २-३ वर्ष सेवा गरि सकेपछि घर फर्कन इच्छा जाहेर गर्दा वा विरामी परी उपचार गर्न नेपाल जान खोज्दा "मेरो खर्च भएको रकम फिर्ता सेउ अन्यथा तिमिले अझै ५ वर्ष काम गर्नुपर्छ, नभए police कहाँ बुझाई दिन्छु" भनी धम्काउने गरेका छन् । कसैलाई पैसा सुन चोरेको आरोपलाबपसम्म काम गर्न बाध्य बनाउन कोशिश गर्छन् । यस्तो अवस्थाबाट पार पाउन रियाद शहरमा रहेका महिला कामदारहरू ज्यान जोखिममा पारेर हिउँदै, दौड्दै वा टपाक्सीमा चढेर राजदूतावास आईपुग्छन् । यसरी आउनेहरू टपाक्सी घातकको क्रुरताको शिकार बन्ने गरेका, उ लगायत अरु २-३ जना उसका साथीहरूबाट यौन तृष्णा मेटाइसके पछि मात्र राजदूतावासमा दयनीय अवस्थामा आई पुग्ने गरेका छन् ।

रियाद शहर बाहेकका अन्य शहरमा आई काम गर्ने महिला कामदारहरूको सम्बन्धमा यस राजदूतावासलाई कुनै जानकारी प्राप्त हुने गरेको छैन । जेद्दा र दमाम शहरमा यस राजदूतावासको (अभैतनिक) प्रतिनिधिले महिनामा १-२ महिलाहरूलाई नेपाल पठाउन आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउँदै आएका छन् । घरेलु कामदारको रूपमा नेपालबाट विदेशिएका महिलाहरूको अभिलेख राख्ने व्यवस्था कतै कतै पनि नभएकोले को-को महिलाहरू कुन-कुन देशमा, को-को sponsor कहाँ कार्यरत छन् । सो सम्बन्धी विवरणको अभावमा साह्रै धेरै महिलाहरूले अति नै सास्ती भोग्नु परिरहेको, कतिले अनाहकमै ज्यान गुमाइरहेको, केहीको हत्या/आत्महत्या भइरहेको अवस्था छ । यस समस्याको समाधानार्थ अल्पकालिन र दीर्घकालिन योजना बनाई तुरुन्त लागू नगरिएमा खुला सिमानाको फाइदा उठाई वैदेशिक रोजगारीको नाउँमा नेपाली चेलीबेटीहरूको ओसार पसार र बेचबिखन कार्य चरमोत्कर्षमा पुगी भयावह रूप लिने अवस्थाभावी छ । यसरी समस्यामा परी राजदूतावासमा शरण लिन आउने महिला कामदारको संख्या दिन प्रति दिन बढ्दो पाइएको छ । यसरी समस्यामा परी हरेक दिन राजदूतावासको शरणमा आएका चेलीबेटीहरूको अप्ठारो विवरण यस राजदूतावासको वेबसाइट www.neksa.org मा हेर्न सकिने व्यवस्था मिलाइएको छ ।

अतः यस समस्या समाधानार्थ सम्बन्धित सरोकारवालाहरू, सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्था एवं व्यक्ति सबैलाई आ-आफ्नो तर्फबाट तुरुन्तै कार्य गर्न गराउन यो राजदूतावास हार्दिक अपील गर्दछ । यसरी समस्यामा परी राजदूतावासमा शरण लिन आएकाहरूलाई यस राजदूतावासबाट हरेक हप्ता कम्तिमा ५ जना महिलाहरूलाई उद्धार गरी नेपाल पठाइने गरिएको छ । यस पटक राजदूतावासले उद्धार गरी नेपाल फर्कन लागेका १५ जना महिलाहरूको फोटो सहितको विवरण निम्नानुसार छ । निकट भविष्यमै १० जनालाई नेपाल पठाइने व्यवस्था भैरहेको व्यहोरा समेत जानकारी गराइन्छ ।

Bishnu Kharel

Laxmi Rana

Janit Pokriya

Dilmaya Acharya

Gauri Ghising

Ram Lachmi Rai

Pashpa Limbu

Meva Ale Mevar

Musara Raut

Mahya Tamang

Sita Lamichhane

Sabina Poudel

Sita Pun

Ratandevi Chaudhary

Sahida Khatun

नेपाली राजदूतावास, रियाद
२८ आषाढ २०६६

